

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਉਤਰ-ਪੱਤਰ

(ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਰਿਸਪਾਂਸ਼ੀਟ)

**ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ
(ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)**

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2020-21

**ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ**

ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ

ਰੋਲ ਨੰ. ....

ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ : 2020-2021
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਆਧਾਰ
ਪਰਚਾ ਪਹਿਲਾ
ਪਾਠ ਨੰ : 1-4

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਨੰ :1

ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ .....

ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ

ਮਿਤੀ.....

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੀ
 ਮਿਤੀ .....

ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ
 ਵਿਚ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖੋ:

ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .....

ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

.....
 .....
 .....
 .....

ਸਮਾਂ : 30 ਮਿੰਟ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 12

ਨੋਟ: ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

1. ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
 ਜਾਂ
 ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
  - (i) ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਖੇਤਰ
  - (ii) ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ
  - (iii) ਸਿੱਖਿਆ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਖੇਤਰ 2

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ : ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ - 147002

**DEPARTMENT OF DISTANCE EDUCATION
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA
STUDENT'S RESPONSE-SHEET**

ROLL NO. _____
M.A. (EDUCATION) PART-I
(SEMESTER-I)
ACADEMIC SESSION : 2020-21

**Philosophical Foundations of
Education**
PAPER-I
LESSON NO. 1-4
RESPONSE SHEET NO. 1

Date of receipt of the lesson.....

Marks obtained.....

Date of submission of Response

Date & Signature of the

Examiner.....

Sheet by the student.....

Write your name and address
below in BLOCK LETTERS

No. of pages attached.....

Date of receipt in the Department.....

Time Allowed : 30 Minutes

Max. Marks : 12

Attempt all questions :

1. What do you mean by aims of Education? Discuss determinants of Education in detail.

Or

Discuss relationship of Education with philosophy in detail. 10 marks

2. Write a short note on any one of following :-

i) Scope of Education

ii) Importance of Aims of Education

iii) Scope of Educational Philosophy

2 marks

Please send this Response-Sheet along with your answers to : The Assistant Registrar, Department of Distance Education, Punjabi University, Patiala-147002

**ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ**

ਰੋਲ ਨੰ. ....

ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ : 2020-2021
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਆਧਾਰ
ਪਰਚਾ ਪਹਿਲਾ
ਪਾਠ ਨੰ : 5-8

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਨੰ : 2

ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ .....

ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ
ਮਿਤੀ.....

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੀ
ਮਿਤੀ .....
ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .....
ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ
ਵਿਚ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖੋ:

.....
.....
.....
.....

ਸਮਾਂ : 30 ਮਿੰਟ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 12

ਨੋਟ: ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

1. ਤੱਤ ਮੀਮਾਂਸਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਤੱਤ ਮੀਮਾਂਸਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਵਾਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ। 10
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(i) ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ
(ii) ਰੂਸੋ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉਦੇਸ਼
(iii) ਟੈਗੋਰ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ 2

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ : ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ
ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ - 147002

**DEPARTMENT OF DISTANCE EDUCATION
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA
STUDENT'S RESPONSE-SHEET**

ROLL NO. _____
M.A. (EDUCATION) PART-I
(SEMESTER-I)
ACADEMIC SESSION : 2020-21

**Philosophical Foundations of
Education**
Paper-I
LESSON NO. 5-8
RESPONSE SHEET NO. 2

Date of receipt of the lesson.....

Marks obtained.....

Date & Signature of the

Date of submission of Response

Examiner.....

Sheet by the student.....

Write your name and address

No. of pages attached.....

below in BLOCK LETTERS

Date of receipt in the Department.....

Time Allowed : 30 Minutes

Max. Marks : 12

Attempt all questions :

1. Differentiate the idealistic and naturalistic philosophies of Education.

Or

What do you mean by Metaphysics? Discuss Metaphysics related problems in detail. 10 marks

2. Write a short note on any one of following :-

i) Hierarchy of Values

ii) Educational Aims of Rousseau

iii) Curriculum & Tagore 2 marks

Please send this Response-Sheet along with your answers to : The Assistant Registrar, Department of Distance Education, Punjabi University, Patiala-147002

**ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ**

ਰੋਲ ਨੰ. ....

ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ : 2020-2021
ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

**ਵਿਦਿਅਕ ਖੋਜ ਦੀ ਵਿਧੀ-
ਪਰਚਾ ਤੀਜਾ**
ਪਾਠ ਨੰ : 1-5

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਨੰ :1

ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ .....

ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ
ਮਿਤੀ.....

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੀ
ਮਿਤੀ .....

ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ
ਵਿਚ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖੋ:

ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .....

ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

.....
.....
.....
.....

ਸਮਾਂ : 30 ਮਿੰਟ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 12

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਖੋਜ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਪ ਦੰਡ ਕੀ ਹੈ? ਖੋਜ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਸੱਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਦੱਸੋ।
ਜਾਂ
ਸਿੱਖਿਆ ਖੋਜ ਦੇ ਉਹ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? 10
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(i) ਖੋਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ
(ii) ਉਪਕਲਪਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ 2

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ : ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ - 147002

**DEPARTMENT OF DISTANCE EDUCATION
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA
STUDENT'S RESPONSE-SHEET**

ROLL NO. _____
M.A. (EDUCATION) PART-I
(SEMESTER-I)
ACADEMIC SESSION : 2020-21

PAPER-III
Methodology of Educational
Research-I
LESSON NO. 1-5
RESPONSE SHEET NO. 1

Date of receipt of the lesson.....

Marks obtained.....

Date & Signature of the

Date of submission of Response

Examiner.....

Sheet by the student.....

Write your name and address
below in BLOCK LETTERS

No. of pages attached.....

Date of receipt in the Department.....

Time Allowed : 30 Minutes

Max. Marks : 12

Attempt all questions :

1. What is the criteria for selecting the research problem? Explain the sources of research problem.

Or

Discuss the various fields of Educational research that need to be studied. 10

2. Write a short note on any one of following :-

i) Characteristics of Research

ii) Define Hypothesis

2

Please send this Response-Sheet along with your answers to : The Assistant Registrar, Department of Distance Education, Punjabi University, Patiala-147002

ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ

ਰੋਲ ਨੰ. ....
ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ : 2020-2021
ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਵਿਦਿਅਕ ਖੋਜ ਦੀ ਵਿਧੀ-
ਪਰਚਾ ਤੀਜਾ
ਪਾਠ ਨੰ : 6-9

ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਨੰ :2
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ .....
 ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ
 ਮਿਤੀ.....

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੀ
 ਮਿਤੀ .....
 ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .....
 ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ
 ਵਿਚ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖੋ:

.....
 .....
 .....
 .....

ਸਮਾਂ : 30 ਮਿੰਟ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 12

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ (Mean), SD ਕੱਢੋ :-
 C.I. : 60-64   55-59   50-54   45-49   40-44   35-39   30-34   25-29
 F: 4   5   6   8   10   9   6   2
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :
 (i) ਮੱਧਮਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
 (ii) ਬਹੁਲਕ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼
 (iii) NPC ਕੀ ਹੈ।

**DEPARTMENT OF DISTANCE EDUCATION
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA
STUDENT'S RESPONSE-SHEET**

ROLL NO. _____
**M.A. (EDUCATION) PART-I
(SEMESTER-I)
ACADEMIC SESSION : 2020-21**

**PAPER-III
Methodology of Educational
Research-I
LESSON NO. 6-9
RESPONSE SHEET NO. 2**

Date of receipt of the lesson.....

Marks obtained.....

Date & Signature of the

Date of submission of Response

Examiner.....

Sheet by the student.....

Write your name and address
below in BLOCK LETTERS

No. of pages attached.....

Date of receipt in the Department.....

Time Allowed : 1 Hour, 30 Minutes

Max. Marks : 12

Attempt all questions :

1. Calculate Mean and S.D. of following data :- 10
C.I. : 60-64 55-59 50-54 45-49 40-44 35-39 30-34 25-29
F : 4 5 6 8 10 9 6 2
2. Write a short note on any one of following :-
  - i) Define mean.
  - ii) Merits and Demerits of Mode
  - ii) What is NPC? 2

Please send this Response-Sheet along with your answers to : The Assistant Registrar, Department of Distance Education, Punjabi University, Patiala-147002

ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ

ਰੋਲ ਨੰ. ....

ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ : 2020-2021
ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਪੈਡਾਗੋਜੀ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ
ਪਰਚਾ ਚੌਥਾ
ਪਾਠ ਨੰ :1-5

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਨੰ :1

ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ .....

ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ
ਮਿਤੀ.....

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੀ
ਮਿਤੀ .....

ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ
ਵਿਚ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖੋ:

ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .....

ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

.....
 .....
 .....
 .....

ਸਮਾਂ : 1 ਘੰਟਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 12

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਪੈਡਾਗੋਜੀ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
 ਜਾਂ
 ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਧੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 (i) ਅਧਿਆਪਨ ਸੂਤਰ
 (ii) ਸੂਖਮ ਅਧਿਆਪਨ 2

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ : ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ - 147002

**DEPARTMENT OF DISTANCE EDUCATION
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA
STUDENT'S RESPONSE-SHEET**

ROLL NO. _____
M.A. (EDUCATION) PART-I
(SEMESTER-I)
ACADEMIC SESSION : 2020-21

PAPER-IV
Pedagogy of Teaching

LESSON NO. 1-5
RESPONSE SHEET NO. 1

Date of receipt of the lesson.....

Marks obtained.....

Date & Signature of the

Date of submission of Response

Examiner.....

Sheet by the student.....

Write your name and address
below in BLOCK LETTERS

No. of pages attached.....

Date of receipt in the Department.....

Time Allowed : 1 Hour

Max. Marks : 12

Attempt all questions :

1. Explain meaning and importance of Pedagogy.
Or
What are Teaching Methods? Explain any one Teaching Method. 10
2. Write a short note on any one of following :-
  - i) Teaching Maximas
  - ii) Micro Teaching 2

Please send this Response-Sheet along with your answers to : The Assistant Registrar, Department of Distance Education, Punjabi University, Patiala-147002

**ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ**

ਰੋਲ ਨੰ. ....

ਐਮ.ਏ. (ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ : 2020-2021
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਪੈਡਾਗੋਜੀ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ
ਪਰਚਾ ਚੌਥਾ
ਪਾਠ ਨੰ :6-9

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਨੰ : 2

ਪਾਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ .....
ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਅਤੇ
ਮਿਤੀ.....

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਦੀ
ਮਿਤੀ .....
ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ .....
ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ .....

ਹੇਠਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਪੰਜਾਬੀ
ਵਿਚ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖੋ:

.....
.....
.....
.....

ਸਮਾਂ : 1 ਘੰਟਾ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 12

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸੋ।
ਜਾਂ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਰੋਤ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਅਧਿਆਪਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 10
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(i) ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ।
(ii) ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਗੁਣ 2

ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ : ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ - 147002

**DEPARTMENT OF DISTANCE EDUCATION
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA
STUDENT'S RESPONSE-SHEET**

ROLL NO. _____

**M.A. (EDUCATION) PART-I
(SEMESTER-I)**

ACADEMIC SESSION : 2020-21

PAPER-IV

Pedagogy of Teaching

LESSON NO. 6-9

RESPONSE SHEET NO. 2

Date of receipt of the lesson.....

Marks obtained.....

Date of submission of Response

Date & Signature of the

Examiner.....

Sheet by the student.....

Write your name and address

No. of pages attached.....

below in BLOCK LETTERS

Date of receipt in the Department.....

Time Allowed : 1 Hour

Max. Marks : 12

Attempt all questions :

1. What do you understand by term 'Text Book'. Write down its need and importance.
Or
What is meant by Audio Visual Aids? What different aids can be used for teaching?
2. Write a short note on any one of following :-
  - i) Define term 'Evaluation'.
  - ii) Qualities of Teacher

2

Please send this Response-Sheet along with your answers to : The Assistant Registrar, Department of Distance Education, Punjabi University, Patiala-147002